

Žaluji vedení státního zastupitelství

Zdeněk Koudelka

Petr Hájek v knize *Smrt v sametu* uvedl: „*Slovo KORUPCE se stalo tímtež základním pojmem jako v minulém režimu TŘÍDNÍ BOJ. Má také podobné důsledky.*“ Hájek upozorňuje: „*Ty, kdo se radují, že konečně se „zkorumpovaná třída politiků“ začíná bát, je nutno upozornit, že brzy se budou bát všichni a každý. Rozkrádání veřejných peněz je bezpochyby zločin.....Politicky se však využívá jen tehdy, je-li třeba převzít moc.*“. Dříve sloužily třídnímu boji po únoru 1948 zvláštní Státní prokuratura a Státní soud, který 8. 6. 1950 odsoudil Miladu Horákovou, a ochraně nacistického státu zvláštní Lidový soudní dvůr 1934-45, kterému předsedal 1942-45 Roland Freisler. Nyní se ozývá volání po zřízení zvláštního korupčního státního zastupitelství a snad i soudu. Snahou je dosáhnout legalizace mimořádných postupů v trestním právu. Volá se po nekontrolovatelnosti, neodpovědnosti státního zastupitelství a jeho celkové nezávislosti na právu, jakou měly orgány policie a státního zastupitelství v jihoamerických vojensko-policejních režimech. A to je počátek zneužívání moci.

Ale nebezpečí korupce je v samém státním zastupitelství. Ústavní soud uvedl, že justice může podléhat personální korupci, proto prohlásil za neústavní opakované jmenování předsedů a místopředsedů soudů, aby touha po znovujmenování neměla korupční dopady. Ovšem působí komicky, když předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský se nechá opakovaně jmenovat a vůči jiným předsedům soudů Ústavní soud totéž jednání vidí jako možnou personální korupci.

Nicméně návrh nového zákona o státním zastupitelství z dílny Nejvyššího státního zastupitelství a ministra spravedlnosti za ANO prostředím personální korupce vytváří. Návrh chce zavést speciální korupční státní zastupitelství, které se má zabývat korupcí a bude dělat to, co nyní dělají státní zástupci na okresech a krajích, ale platy budou mít jeho státní zástupci Nejvyššího státního zastupitelství přes 125 000 Kč měsíčně. Více než ministr. Jeho šéfka bude mít plat 154 800 Kč měsíčně, když dnes má předseda vlády 155 400 Kč. Takové peníze stojí za to zalíbit se vedení státního zastupitelství a ministrowi spravedlnosti a dosáhnout umístění na korupční státní zastupitelství. Možnou cestou je na sebe upozornit v mediálně sledovaných případech s tím, že je daný státní zástupce ochoten jednat bez ohledu na řádný proces.

V kauze Rath přihrálo Nejvyšší státní zastupitelství věc nejprve nepřislušnému Krajskému státnímu zastupitelství v Ústí nad Labem, kde se na ni zviditelnila jeho tehdejší náměstkyně Lenka Bradáčová, byť nebyla dozorovou státní zástupkyní. Nechala ji formálně dozorovat svým dvěma kolegům, kteří nesli právní odpovědnost. Teprve po té, co sklídila mediální slávu, byla předána věc příslušnému Krajskému státnímu zastupitelství v Praze. U nás totiž platí, že příslušný je soud i státní zastupitelství podle místa, kde se stal trestný čin. A Lenku Bradáčovou i jiného státního zástupce z Ústí nad Labem by každý soudce středočeského Krajského soudu v Praze musel s obžalobou vyhodit, pokud by nechtěl popřít vlastní právní vzdělání. Ptejme se, zda věc neměla sloužit k vytvoření mediální slávy Lenky Bradáčové a tlaku na její jmenování vrchní státní zástupkyní v Praze? Konečně o její hospodské schůzce s Václavem Moravcem se již psalo. Mediální krytí má.

Státní zástupci, kteří nechtějí dělat užitečnou práci na okresech a krajích a touží po povýšení na korupční státní zastupitelství, mohou jim svěřenou moc použít bez ohledu na pravidla trestního procesu. V právním státě by neměly být uznány výsledky protiprávní činnosti státního zastupitelství. Jde o prevenci proti zneužívání moci policií a státním zastupitelstvím. Zhoubné je, že státní zástupce si může vybrat soud, který rozhoduje o jeho návrzích v přípravném trestním řízení. Toho využívají především vrchní státní zastupitelství, jež si

mohou vybrat z desítek soudů. Příkladem je, že ve věci Nagyová rozhodoval o vazbě soudce v Ostravě, když čin se stal v Praze. Je logické, že státní zástupce si vybere soud, který mu spíše vyhoví, než nevyhoví. Pokud si státní zástupce jako jedna strana řízení před soudem může vybrat soud a obviněný ne, je narušena rovnost zbraní stran soudního řízení jako součást férového procesu.

Žalují a táži se:

1. Proč byla kauza Davida Ratha zprvu dozorována v Ústí nad Labem. To by ji středočeští státní zástupci nezvládli? Nebo za tím bylo něco jiného? Byla by kauza Rath dána do Ústí nad Labem, pokud by tam nebyla Lenka Bradáčová?

2. Proč byla v kauze soudce Ondřeje Havlína činná vrchní státní zástupkyně Lenka Bradáčová, když nešlo o závažnou hospodářskou kriminalitu, což je působnost vrchních státních zastupitelství, ale o korupci při souzení řidičů. Je nebo není pravda, že se příslušnost státního zastupitelství mění, aby se pro Bradáčovou mediálně připravovala funkce vedoucí nového korupčního státního zastupitelství?

3. Proč okresní státní zástupce v Jihlavě dozoruje prověřování jmenování místopředsedkyně Energetického regulačního úřadu Renaty Vesecké, když jmenování proběhlo v Praze a mělo být činné státní zastupitelství v Praze. A proč tentýž státní zástupce nekoná nic ve věci jmenování Andreje Babiše ministrem, kde bylo podmínkou negativní lustrační osvědčení, jež Babiš neměl, a které stejně jako jmenování Renaty Vesecké bylo v Praze. A proč policie zabavila údaje o zdravotním stavu Renaty Vesecké a její dopis ministru vnitra, když obě věci nemají význam pro trestní řízení. Což psát ministrovi a mít nějaký zdravotní stav je trestné? Je či není to vše motivováno snahou opustit těžkou práci na okrese a užívat si větší plat na korupčním státním zastupitelství?

4. Proč v kauze Nagyová není činné pražské státní zastupitelství v Praze, ale v Olomouci, a proč o vazbě rozhodoval soudce v Ostravě?

Nedokáže-li vedení státního zastupitelství legitimně zdůvodnit své mocenské kroky, je tato veřejná žaloba správná. Zneužívání moci zprvu nastává v případech, kde pachatelé jsou hodni většinového odsudku – dříve šmelina, dnes korupce. Pokud je však zneužití moci tolerováno, je otázkou času, kdy postihne kohokoli ve věcech zcela jiných. V listopadu 1989 jsme nedělali revoluci za nekontrolovatelnost prokuratury a policie a zneužívání moci, ale za svobodu a vládu pravidel, která nemají být ohýbána.

Proti zneužití moci je nutné bojovat. Soudy nás neochrání. Ústavní soud v souvislosti s přihráním kauzy Rath nepřislušnému Krajskému státnímu zastupitelství v Ústí nad Labem uvedl, že jde o „závažný signál porušování principů právního státu“, ale neudělal nic. Nejvyšší správní soud pak podpořil snahu po zbavení funkce Petra Coufala jako krajského státního zástupce v Brně, který nepatřil do kliky vedení státního zastupitelství, tím, že jej odsoudil za to, že Coufal zaparkování auta v souladu s právem a zdravým rozumem nehodnotil jako trestný čin, ale správní záležitost. Soudci nikdy za demokracii na barikádách nebojovali. Demokracii si musí ochránit demokratické instituce. Příkladem je odvolání spolkového generálního státního zástupce Haralda Rangeho německým prezidentem Joachimem Gauckem na návrh ministra spravedlnosti Heiko Maase 4. 8. 2015, když státní zastupitelství pro zemězradu začalo vyšetřovat novináře internetového webu Netzpolitik.

Boj proti porušování práva v jednotlivých kauzách je bojem za všechny, kteří se nechtějí zítra probudit v totalitním státě. Jde o to, zda se spokojíme s tím, že policie a státní zastupitelství může použít jakkoliv směšný argument pro cokoliv. I zde platí výrok Martina Niemöllera o vzrůstu moci nacistického státu. *“Když přišli nacisté pro komunisty, mlčel jsem; nebyl jsem přece komunist. Když zavírali sociální demokraty, mlčel jsem; nebyl jsem přece sociální*

demokrat. Když přišli pro odboráře, mlčel jsem; nebyl jsem přece odborář. Když přišli pro mě, nebyl už nikdo, kdo by se mě mohl zastat.“